

23. september 2022

KAAs

DLI's høringsvar til Europa-Kommissionens forslag til Rådets henstilling om revisionen af Barcelonamålene for førskoleundervisning og børnepasning – COM(2022) 442 final

DLI – der repræsenterer de danske underviserorganisationer BUPL, DLF, FSL, GL, DM og Uddannelsesforbundet - indgiver nedenfor sit høringsvar til Kommissionens forslag til Rådets henstilling om revisionen af Barcelonamålene for førskoleundervisning og børnepasning.

DLI er enige i relevansen af at forslaget til revisionen af Barcelonamålene omfatter et større fokus på kvalitet i dagtilbud og fritidstilbud for børn samt på de ansatte i sektorens arbejdsvilkår end de oprindelige mål. Desværre er kvalitetsbegrebet i forslaget til Rådets henstilling ikke tilstrækkeligt tydeligt, og der er en overbetoning af at udvikle omfattende indikatorer der kan indgå i eksempelvis det europæiske semester, men som ikke kan give et tydeligt billede af om medlemsstaterne udvikler dagtilbud og fritidstilbud af en kvalitet der bidrager til at sikre børnenes trivsel og udvikling. Forslaget risikerer derfor at bidrage til den skævvridning vi generelt ser i EU's uddannelsespolitik hvor der sker en overbetoning af indikatorer og en underbetoning af en sammenhængende uddannelsespolitik på både europæisk, nationalt og lokalt niveau der kan understøtte børn og unges faglige, sociale og dannelsesmæssige udvikling samt trivsel. DLI's kritik i denne sammenhæng skal således ikke ses isoleret som en kritik af udviklingen af indikatorer, men som en kritik af den manglende balance i forslaget og uddannelsespolitikken generelt der kan have utilsigtede negative konsekvenser.

1

I forslaget er der (i stk. 19-21 samt 22-23) omfattende krav til medlemsstaternes indsamling af data og til at de sikrer at data er sammenlignelige på EU-plan. Der er i listen kun en enkelt henvisning til at indsamle data om kvalitet, som dog ikke er yderligere defineret, og dermed vel næppe kan blive sammenlignelig på EU-plan. DLI stiller sig skeptisk over for hvorvidt den foreslåede indsamling af data reelt bidrager til at de forskellige landes indhold og rammer for dagtilbud og fritidsordninger kan sammenlignes. Det er velkendt, fra blandt andet OECD's Education at a Glance, at de tekniske krav til dataindsamling ikke nødvendigvis sikrer sammenligneligheden mellem forskellige systemer der bygger på forskellige rammer, vilkår og indhold. Når de politiske beslutninger i Rådet, i form af en rådshenstilling som denne, danner grundlag for tildeling af EU-midler og -instrumenter til medlemsstaterne (19.b) er der således en risiko for at midlerne går til initiativer der ikke fremmer kvaliteten af dagtilbud og fritidstilbud for børn. Det kan blive særlig kritisk for de medlemsstater der er afhængige af disse midler. Det underliggende princip i Kommissionens forslag til Rådets henstilling skaber således ikke meget rum til at de fagprofessionelle kan udøve praksis baseret på faglige vurderinger og udvikle praksis baseret på adækvat forskningsbaseret viden, hvis Kommissionens og medlemsstaternes politik på området i for høj grad skal basere sig på eksempelvis data indsamlet til brug i en europæisk komparativ kontekst. I forlængelse af dette ønsker DLI at gøre opmærksom på det problematiske i at det er Udvalget for Social Beskyttelse og Beskæftigelsesudvalget der skal bidrage til at udvikle yderligere indikatorer (jf. 23.d), da ingen af disse udvalg har særlige kompetencer på det pædagogiske område. I forlængelse af dette ønsker DLI at udtrykke bekymring for den ubalance der er i de beskæftigelsesmæssige målsætninger i forslaget og den kvalitet i de pædagogiske tilbud for børn der burde være det absolutte omdrejningspunkt for et forslag som dette. Barnets tarv bør være det primære fokus. Kravene til den nødvendige fleksibilitet på arbejdsmarkedet der kan understøtte dette fokus er

eksempelvis ikke nævnt. I stedet henstilles der i stk. 4 til en "tidsintensitet" og en "deltagelsesintensitet" i "børns deltagelse i førskoleundervisning og børnepasning, der er forenelig med en meningsfuld arbejdsmarkedsdeltagelse for forældre...". Kommissionens forslag synes derfor i højere grad at tage højde for de (umiddelbare) arbejdsmarkedspolitiske interesser frem for børnenes behov og de pædagogisk fagprofessionelle vurderinger og den videnskabelige kundskab på det pædagogiske område.

DLI er enige i betydningen af "personalets arbejdsvilkår og færdigheder" (jf. stk. 16 og 17), men noterer sig at stk. 16 om "rimelige arbejdsvilkår" er kortfattet og eksempelvis ikke nævner betydningen af et godt fysisk og psykisk arbejdsmiljø for kvaliteten i sektoren. I stk. 17 om "kvalifikationsbehov" er betydningen af eksempelvis de pædagogiske fag i grund- samt efter- og videreuddannelse ikke nævnt.

Fra et dansk perspektiv er både den engelske og danske sprogversion af forslaget tydelige eksempler på at det kan være svært at rumme de pædagogiske og kulturelle forskelle der er på dagtilbud og fritidstilbud for børn i de forskellige EU-medlemsstater, og i nogle tilfælde sågar inden for de enkelte medlemsstater. Et enkelt oplagt eksempel er begreberne "førskoleundervisning og børnepasning" der indgår i forslaget, som skal være dækkende for dagtilbud og fritidstilbud for børn i fx Danmark. Der kan således være udfordringer i at "oversætte" indhold og intentionen i forslaget til en national kontekst og dermed en meningsfuld implementering af Rådets henstilling.

DLI anerkender naturligvis de internationale værdier og den internationale forskningsbaserede viden der er om pædagogiske tilbud for børn, som bør være gældende på tværs af EU's medlemsstater, herunder fx om børns udvikling og behov, børneperspektiv og demokrati. Men derfor er det også beklageligt, at der kun er en enkelt overordnet henvisning til FN's konvention om barnets rettigheder i forslaget. Europa er i en situation hvor demokratiet er under pres og der er krig på det europæiske kontinent. Det stiller krav til særlig opmærksomhed omkring børns rettigheder i de pædagogiske tilbud i medlemsstaterne.

2

Som DLI også har nævnt i tidligere høringssvar, ville det i forhold til dette forslag til rådshenstilling på uddannelsesområdet, have været hensigtsmæssigt med dialog mellem EU-Specialudvalget for uddannelse og ungdoms medlemmer og de relevante ministerier, særligt i et tværgående forslag som denne. En sådan dialog mellem repræsentanter fra sektoren og ministerier kunne have bidraget til at understøtte positive ændringer i forslaget som det er sædvane i processer om nationale politiske initiativer. DLI skal derfor beklage, at der ikke har været indkaldt til møde i EU-Specialudvalget for uddannelse og ungdom siden april 2019.

Med venlig hilsen

Kristina Aaltonen
Leder af DLI-kontoret

